

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

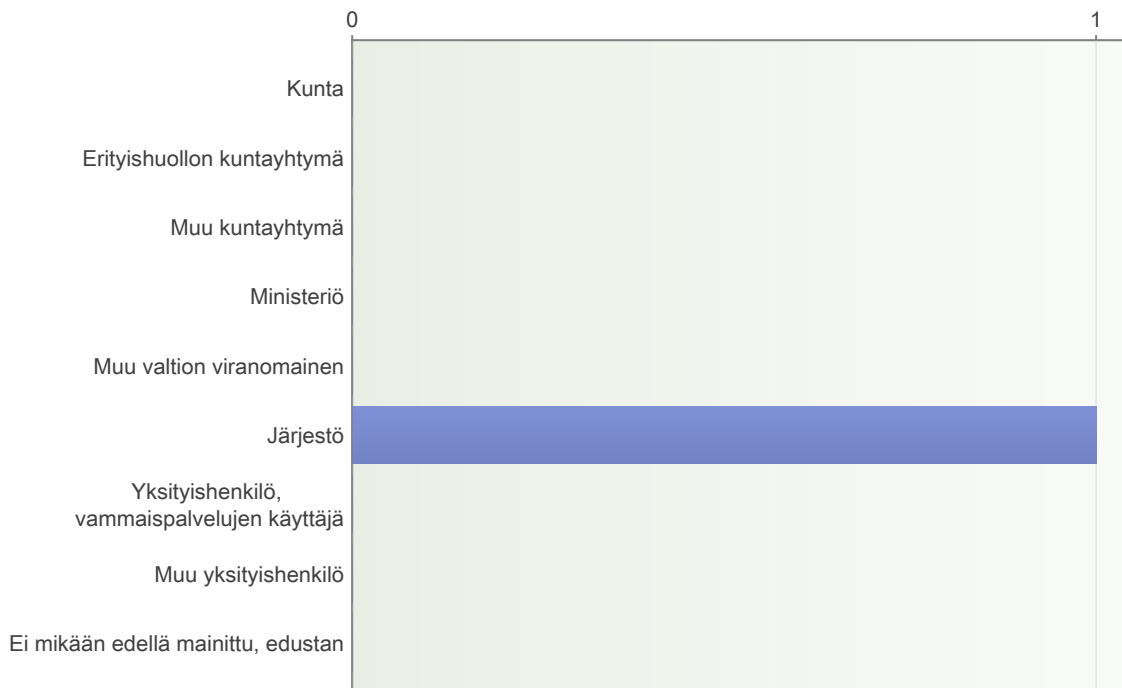
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Tarja	Parviainen	tarja.parviainen@autismiliitto.fi	Autismi- ja Aspergerliitto ry	

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

-

Autismi- ja Aspergerliitto yhtyy tätä pykälää koskevaan Vammaisfoorumin lausuntoon ja korostaa sitä, että YK:n vammaissopimuksen yksi keskeisistä periaatteista yhdenvertaisuuden rinnalla on vammaisten osallisuuden toteutumisen varmistaminen. Tällä perusteella esitämme, että tarkoitussykälän kohta 2 muutetaan kuulumaan 2) ehkäistä ja poistaa esteitä, jotka rajoittavat vammaisen henkilön yhdenvertaisuuden ja osallisuuden toteutumista.

Samoin kannatamme sitä, että tarkoitussykälän kohdassa 3 sana ”edistää” korvataan sanalla ”turvata” sekä lauseen loppuun lisäys ”..omien voimavarojen täysimääräinen hyödyntäminen.”

Näillä muutoksilla §:n 3 kohta muuttuu muotoon:

3) Turvata vammaisen henkilön itsenäinen suoriutuminen ja itsemääräämisoikeuden toteutuminen sekä omien voimavarojen täysimääräinen hyödyntäminen.

Kannatamme myös Vammaisfoorumin ko. kohtaan liittyvää lisäystekstiä 1 §:n perusteluihin sekä yksityiskohtaisten perusteluiden 1 § 1 kohtaan 4, johon Vammaisfoorumi esittää lisättäväksi seuraavan: Silloin, kun henkilö täyttää tämän erityislain mukaiset tietyn palvelun saamisedellytykset, palvelu on aina myönnettävä erityispalveluna tämän lain perusteella. Tällä muotoilulla varmistetaan, että erityislakia tulee aina noudattaa tilanteissa, joissa henkilö täyttää palvelun myöntämisedellytykset.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

Onko rajaus selkeä?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko rajausta tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lain soveltamisalan kommentoiminen edellyttäisi tietoa järjestämislain, palveluntuottajain ja valinnanvapauslain lopullisesta sisällöstä, jota tällä hetkellä ei ole. Myös valmisteilla oleva itsemääräämisoikeuslaki tulisi ottaa soveltamisalassa huomioon.

Erytyslailla on erityinen merkitys vammaisille henkilöille, koska he joutuvat käyttämään palveluita hyvin pitkäaikaisesti, monet koko elämänsä ajan. Soveltamista koskevilla säännöksillä on myös merkitystä vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden toteutumisessa. Siksi soveltamisalarajauksen kirjauksilla on merkitystä. Sosiaalihuoltolain perusteella tulee myöntää palveluita yhdenvertaisesti vammaisille henkilöille, kuten muillekin. Sosiaalihuoltolaki ei kuitenkaan yleislain luonteensa takia turvaa vammaisille henkilöille heidän tarvitsemiaan yksilöllisten tarpeiden mukaisia välttämättömiä palveluita. Tähän tarvitaan nyt lausunnolla olevaa lakia, jonka kautta on turvattava vammaisten henkilöiden palveluiden saaminen subjektiivisena oikeutena. Samalla on varmistettava, että esitetyn lain perusteella myönnettävien, mutta sosiaalihuoltolain perusteella järjestettävien palveluiden on oltava vammaiselle henkilölle maksuttomia. Pidämme ongelmallisena sitä, että lakiesityksessä jokaisen palvelun kohdalla on vielä erikseen kirjattu soveltamisalaa koskevia säännöksiä. Tämä tekee lain soveltamisesta hankalaa ja osittain vesittää erityislain tarkoitusta.

Esitämme, että soveltamisalaa koskevat säännökset kirjataan kootusti lain alkuun, jonka seurauksena niitä ei enää ole tarvetta kirjoittaa erikseen jokaista palvelua koskevaan pykälään. Soveltamisalarajauksen tulee yhdenvertaisesti mahdollistaa vammaisuuden vuoksi välttämättömien ja tarpeellisten palvelujen saanti yksilöllisten ja yksilöllisten tilanteiden mukaan vaihtelevien tarpeiden mukaan. Pidämme myös tärkeänä, että minkään palvelun saamisen edellytykseksi ei aseteta henkilön kykyä arvioida itse omaa avun ja tuen tarvettaan

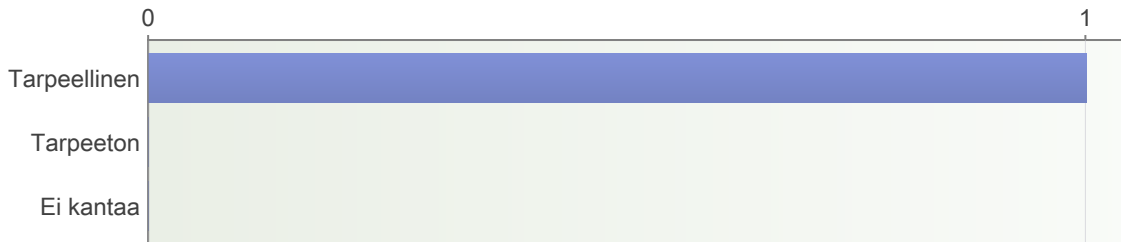
ja tai kuinka siihen pitää vastata. Tämä asettaa eri tavoin vammaiset henkilöt eriarvoiseen asemaan.

Muilta osin yhdyimme Vammaisfoorumin esittämiin näkemyksiin ko. pykälään liittyen.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

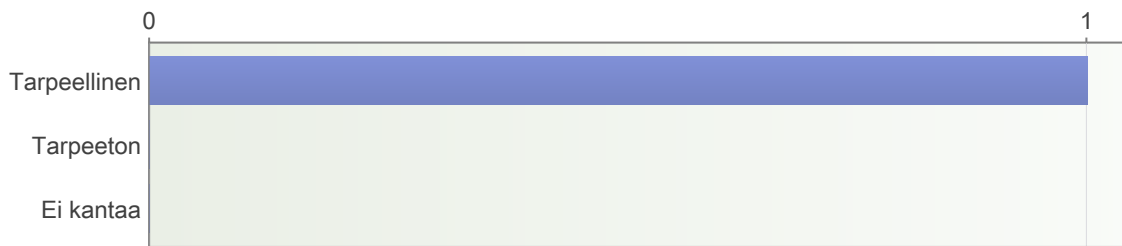
10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehtoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

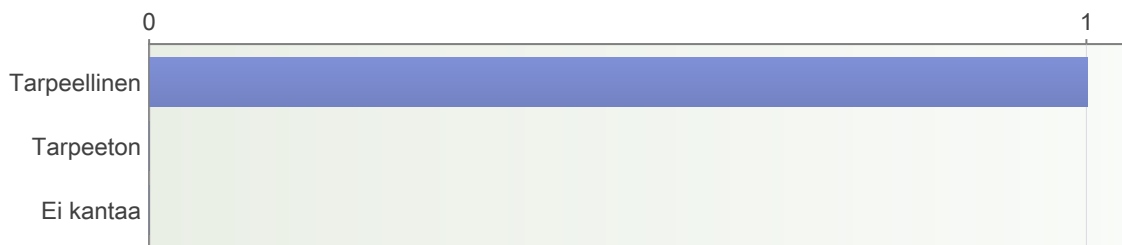
11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoa ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

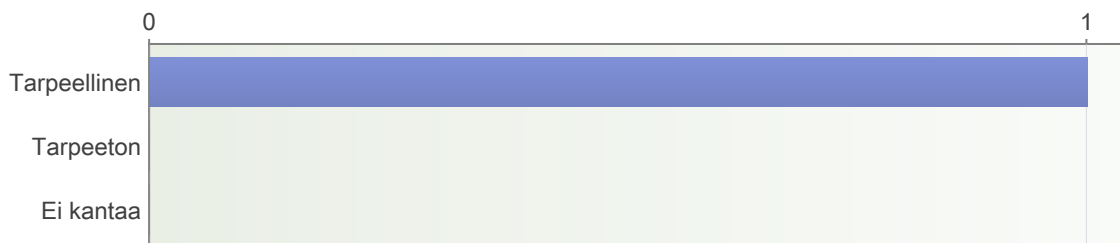
Vastaajien määrä: 1

- Autismi- ja Aspegerliitto korostaa sitä, että palvelutarpeen arviointi, palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteuttamisen seuranta on tehtävä yhdessä vammaisen henkilön kanssa vammaisen henkilön oman tahdon selvittämisessä tarvittaessa tämän läheisiä ja omaisia tukena käyttäen. Palveluvaihtoehdoista ja eri vaihtoehtojen vaikutuksista henkilön elämään on tarjottava riittävästi tietoa vammaiselle henkilölle ymmärrettävässä muodossa. Pidämme myös tärkeänä sitä, että vammaisen henkilön sosiaalipalveluita koordinoidaan ns. yhdeltä luukulta, että yksikään palveluihin oikeutettu ei voi jäädä väliinpuotoajaksi, kuten tällä hetkellä monien palveluita tarvitsevien ja myös niihin oikeutettujen autismikirjon henkilöiden kohdalla voi tapahtua.

Muilta osin yhdyimme ko. pykälän osalta Vammaisfoorumin lausuntoon.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelutarpeen arviointi ja suunnittelu on säännelty hyvin nykyisessä vammaispalvelulaissa. Siltä osin ko. pykälä, jossa asia kuitataan viittauksena sosiaalihuoltolain vastaaviin pykäliin voi heikentää vammaisten asemaa nykyisestään. Tämä on vältettävissä selkeillä soveltamisohjeilla, joissa arvioinnissa edellytetään moniammatillista, kunkin vammaryhmän erityispiirteet hallitsevaa ja huomioon ottavaa työtötta.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	0	0	1	1	3
Yhteensä	3	0	1	4	1,5

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Yhdymme ko. pykälän osalta Vammaisfoorumin antamaan lausuntoon. Erityisesti korostamme SHL 38 § 3 momentin mukaista palvelujen jatkuvuuden turvaamista tilanteissa, joissa asiakkaan palvelujen tarpeessa ei tosiasiallisesti ole tapahtunut muutoksia. Tämä myös vähentää byrokratiaa ja siten hallinnon kustannuksia. Pidämme myös erittäin tärkeänä sitä, että 6§:n soveltamisessa otetaan huomioon YK:n vammaissopimuksen velvoite vammaisten henkilöiden osallistamisesta. Koska hankintalaki ei tunnista palvelujen käyttäjän osallisuutta, on erityisesti asumisen palveluissa syntynyt kohtuuttomia tilanteita, joissa kunta on osoittanut paikan asumisyksikössä vastoin vammaisen henkilön omaa tahtoa ja mielipidettä.

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Autismi- ja Aspergerliitto pitää Valmennus ja tuki -pykälää tärkeänä ja hyvänä pykälänä. Korostamme, että vammaisella henkilöllä tulisi olla valmennukseen ja tukeen subjektiivinen oikeus. Yhdymme Vammaisfoorumin näkemukseen siitä, että valmennuksen ja tuen harkinnanvaraisuus vammaisen henkilö perheelle ja hänen läheisille henkilöille vaarantaa palvelun saannin niissäkin tilanteissa, joissa se on vammaisen henkilön toiminnan kannalta täysin välttämätöntä. Esimerkiksi vammaisen lapsen saadessa puhetta tukevan tai korvaavan kommunikaatiokeinoon ja kommunikoinnin apuvälineet, on puhevammaisen lapsen kielen kehityksen ja kommunikointioikeuden kannalta välttämätöntä, että perheenjäsenet ja muut lähihenkilöt saavat mahdollisimman nopeasti kommunikaatio-ohjausta lapsen kommunikointikeinoon ja kommunikoinnin apuvälineisiin.

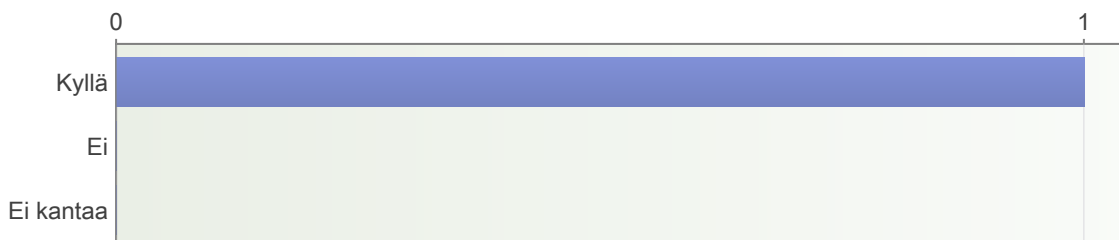
Koska vuorovaikutus ja valintojen tekeminen omassa elämässä ovat osallisuuden ja itsemääräämisoikeuden toteutumisen perusedellytyksiä, on välttämätöntä, että sekä kommunikaation tuesta että päätöksenteon tuesta on säännökset tässä erityislaissa, vaikka niistä myöhemmin säänneltäisiin esimerkiksi itsemääräämisoikeuslaissa. Ne turvaavat mahdollisuuden saada juuri se apu ja tuki jota henkilö tarvitsee.

Kannatamme Vammaisfoorumin ehdotusta 3 ja 4 momentin yhdistämistä seuraavasti:

"Vammaisen henkilön perheenjäsenillä tai muilla läheisillä henkilöillä on oikeus saada valmennusta ja tukea silloin, kun se on välttämätöntä vammaisen henkilön asiakassuunnitelmassa todettuun tarpeeseen vastaamiseksi. Sen lisäksi vammaisen henkilön perheenjäsenillä tai muilla läheisillä on oikeus saada valmennusta ja tukea silloin, kun he välttämättä tarvitsevat sitä selviytyäkseen vammaisen henkilön elämään liittyvästä suuresta muutoksesta."

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Autismi- ja Aspergerliitto on vahvasti sitä mieltä, että oikeus henkilökohtaiseen apuun yksilöllisen tarpeen mukaisesti on oltava yhtä lailla niillä vammaisilla henkilöillä, joiden avun tarve on runsasta, jokapäiväistä ympäri vuorokauden kuin myös niillä, joilla avun tarve on toistuvaa ja säännöllistä, mutta ei jokapäiväistä eikä kaikkina vuorokauden aikoina.

Pykälään sisällytetty voimavararajausta emme pidä kannatettavana. Se ei myöskään sisällynyt Valastöryöryhmän ehdotukseen. Myös oikeuskäytäntö on linjannut avun saamisen kynnyksen hyvin matalaksi. Muun muassa näillä perusteilla esitämme, että pykälään sisällytetty voimavararajaus poistetaan.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

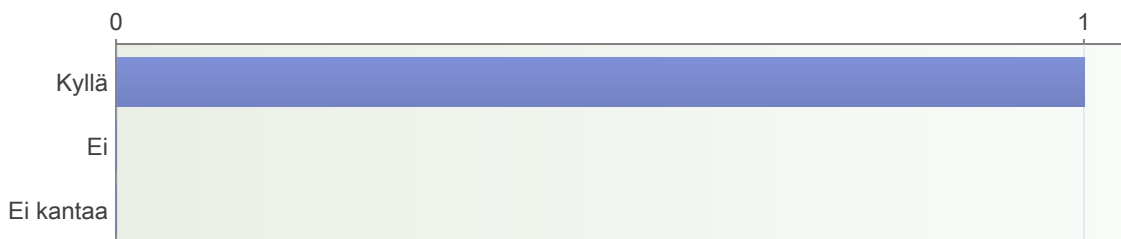
27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Olemme sitä mieltä, että maakunnilla tulee olla käytössään kaikki kolme henkilökohtaisen avun järjestämistapaa. Tämä mahdollistaa valinnanvapauden sekä avun toteuttamisen vammaiselle henkilölle itselleen sopivimmalla tavalla. Muilta osin yhdyimme Vammaisfoorumin ko. pykälää koskevaan lausuntoon.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

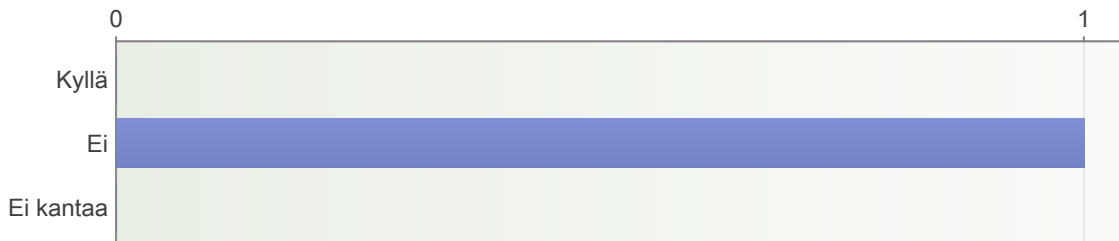
29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- kts. edellinen vastaus

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Autismi- ja Aspergerliitto pitää pykälää selkeänä huononnuksena nykyiseen käytäntöön ja toteutuessaan se tulee johtamaan tilanteeseen, jossa paljon palveluja tarvitsevat nykyisen vpl:n mukaisessa palveluasumisessa asuvat vammaiset henkilöt eivät jatkossakaan voisi valita missä ja kenen kanssa asuvat. Tämä on vastoin Suomen viime vuonna ratifioman YK:n vammaissopimuksen periaatteita. Myös Kehas-ohjelma lähti siitä, että asunnon ja palveluiden järjestäminen on pidettävä erillään ja toteutettava toisistaan erillisinä palveluina. Lakiesitys on tämän periaatteen kanssa ristiriidassa emmekä tämän takia voi pykälämuotoilua kannattaa. Esitämme, että pykälä korvataan VALAS-työryhmän esityksen mukaiseksi muotoon, joka korostaa omaan asuntoon järjestettävien palveluiden ensisijaisuutta. Vrt. pykälän yksityiskohtaiset perustelut, jotka on kirjoitettu huomattavasti pykälän muotoilua paremmin ja vastaavat Valas-työryhmän esittämän pykälän muotoilua. (s. 37, 4. kappale)

Yhdymme Vammaisforumin näkemykseen siitä, että esitetty pykälän muotoilu tarkoittaa, että vammaisella henkilöllä on subjektiivinen oikeus vain sosiaalihuoltolain mukaiseen palveluasumiseen. Tämä rikkoo täysin lakiesityksen todella hyvän palveluiden kokonaisuuden. Vammaiselle henkilöllä on oltava yhdenvertainen oikeus asua valitsemassaan hänelle soveltuvassa kodissa ja saada sinne (=omaan kotiin) tarvitsemansa apu, tuki ja palvelut.

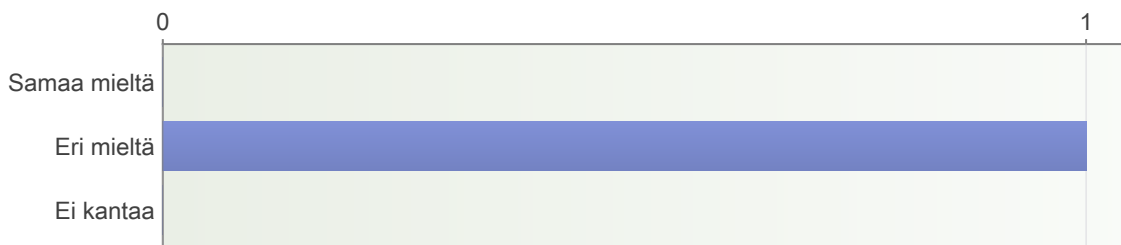
32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

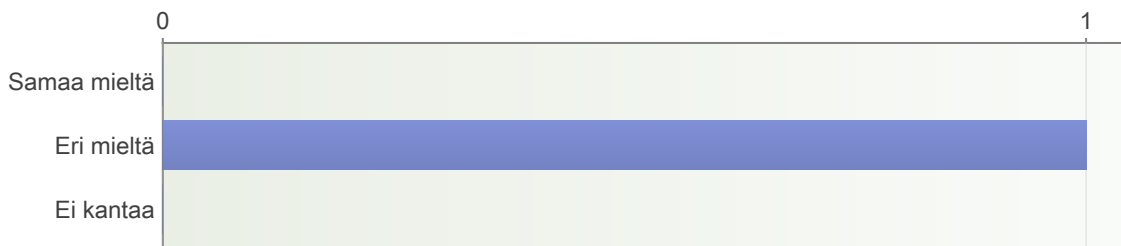
34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

- Valtioneuvoston vuonna 2012 asettaman Kehitysvammaisten asumisen ohjelman (KEHAS) seurantaryhmän loppuraportissa todetaan yhtenä tehokkaampia toimia vaativana asiana vammaisten lasten osallisuuden ja oikeuksien toteutumisen varmistamisen. Tähän liittyen raportissa painotettiin tehokkaampien toimien tarvetta varmistaa vammaisten lasten oikeus tavalliseen lapsuuteen sekä perheen arjessa selviytymiseen ja jaksamiseen. Näiden tavoitteiden toteutumisessa on ko. pykälämuotoilu keskeisessä roolissa.

Autismi- ja Aspergerliiton näkemys on, että vammaisen lapsen on ensisijaisesti voitava asua oman perheensä luona. Tämä edellyttää, että perhe saa lapsen kotona asumisen mahdollistamiseen riittävän tuen, ohjauksen ja palvelut. Palveluiden mitoituksessa on otettava huomioon myös se mahdollisuus, että toinen tai molemmat lapsen vanhemmista ovat vammaisia. Myös niissä tapauksissa on ensisijaista turvata ja tukea lapsen mahdollisuutta asua ensisijaisesti oman perheen luona.

Mikäli asuminen oman perheen luona ei kuitenkaan onnistu, on se järjestettävä vammaisen lapsen tarpeisiin vastaavassa perhehoidossa tai pienryhmäkodissa, jossa kaikki asukkaat ovat mieluiten suunnilleen saman

ikäisiä ja vähintään alle 18-vuotiaita. Autismikirjon lasten kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että perhehoidon/asumisyksikön henkilökunnalla on oltava kokemusta ja osaamista siitä miten autismikirjon lasten kanssa toimitaan. Mielestämme lakiesityksen sekä sosiaalihuoltolain periaatteiden mukaista olisi kirjoittaa pykäläteksti vahvemmin siitä näkökulmasta, että vammaisen lapsen kodin ulkopuolella tapahtuva asuminen on kaikissa tapauksissa järjestettävä vammaisen lapsen yksilölliset tarpeet, toimintakyky sekä lapsen etu huomioon ottaen.

Ko. pykälään on kirjattu asumisen järjestäminen perhehoitona tai yksikössä, jossa on enintään seitsemän lasta. Liiton mielestä seitsemän lapsen ryhmäkokomaksimi on suuri. Esitämme, että ryhmäkoko voi olla maksimissaan 4-5 lasta.

Myös vammaisella lapsella voi olla tarvetta lastensuojeluun ja tällöin myös oikeus sen mukaisiin palveluihin. Ensisijaista tulisi näissäkin tapauksissa olla tuen tuominen ennakkolisesti lapsen kotiin, ja riittävän tuen antaminen vanhemmille/perheelle. Kannatamme Vammaisfoorumin näkemystä siitä, että lastensuojelulakiin on kirjattava velvoite selvittää vammaisen lapsen vammaislain mukaiset palvelut lastensuojelullisten toimien yhteydessä.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

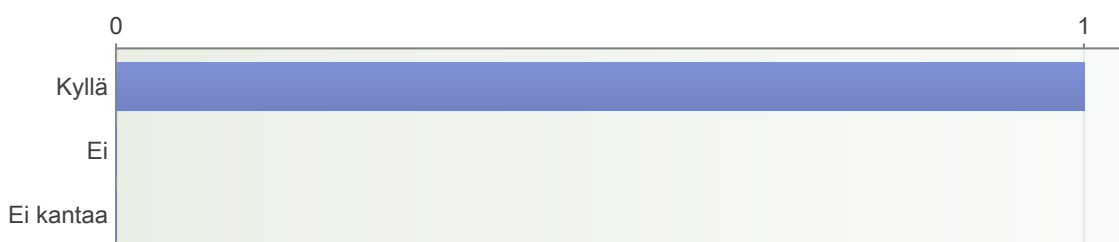
Vastaajien määrä: 1

-

Liitto yhtyy Vammaisfoorumin näkemyksiin ko. pykälään liittyen.

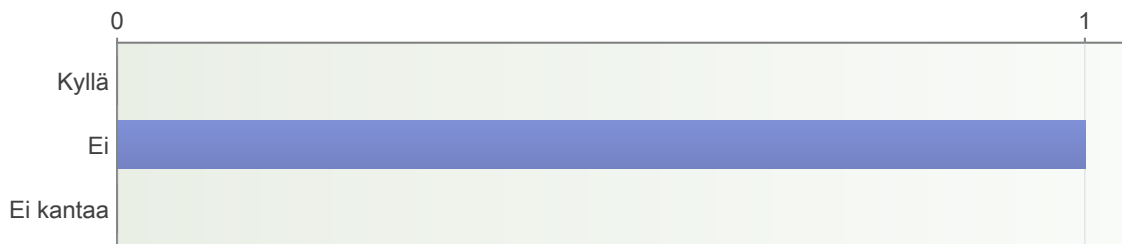
40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

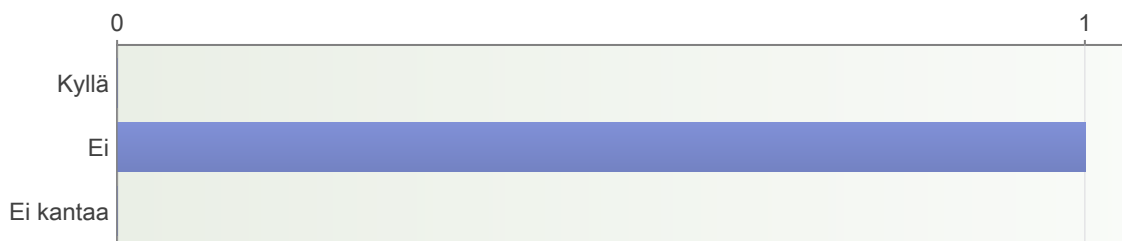
42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Liittomme näkemys on, että vammaisella henkilöllä tulee olla subjektiivinen oikeus hänen yksilölliset tuen tarpeensa huomioon ottavaan lyhytaikaiseen huolenpitoon. Pykälä on hyvin kirjoitettu ja sen perusteella voidaan vastata hyvin monenlaisiin avun ja tuen tarpeisiin. Muilta osin yhdyimme siihen, mitä Vammaisfoorumi on asiasta lausunut.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

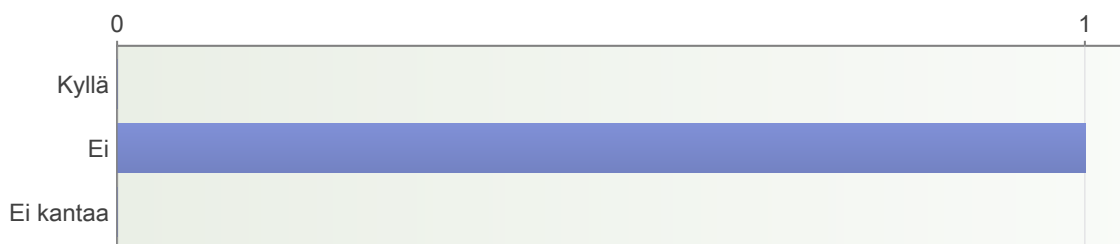
Vastaajien määrä: 1

- Autismi- ja Aspergerliiton mielestä pykälämuotoilu on periaatteessa kannatettava. Perusteluihin kirjattu esimerkki palveluiden piirin ulkopuolelle rajautuvista toimintarajoitteista sen sijaan ei ole kannatettava. Esimerkki rajaisi palvelun ulkopuolelle vaikeasti puhevammaiset vammaiset ihmiset, jolla on puhetta korvaava keino, jota voidaan tulkata (yleensä puhetta korvaavia keinoja tulkitaan). Tällä hetkellä päivätoiminnan piirissä on paljon nämä kriteerit täyttäviä vammaisia henkilöitä. Ei ole olemassa perustetta sille, miksi tämän kaltaiset vammaiset henkilöt uuden lain nojalla rajattaisiin ko. palvelun ulkopuolelle ja käytännössä eristettäisiin yhteiskunnan ulkopuolelle asumispalvelujen piiriin. Näillä perusteilla olemme ehdottomasti sitä mieltä, että kaikki puhetta tukevia ja korvaavia keinoja käyttävät asiakkaat kuuluvat päiväaikaisen toiminnan asiakkaiksi

Päivätoiminnan järjestämisessä on aina kuunneltava asiakkaan omaa mielipidettä. Mielestämme päiväaikaisen toiminnan järjestäminen voidaan sallia henkilön kotona tai asumiseen liittyvissä yhteistiloissa kuitenkin vain erikseen perustelluista syistä.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

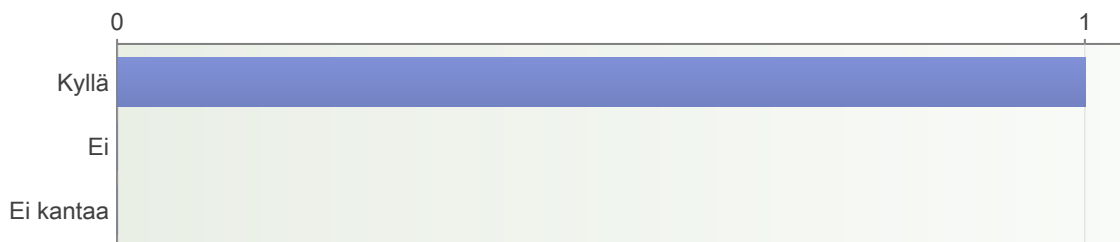
Vastaajien määrä: 1

- Esteetön julkinen joukkoliikenne on tärkeä peruseriaate ja on hyvä, että se korostuu myös lakiesityksessä. On hyvä, että pykälän perusteluissa todetaan laaja-alaisesti esteettömyys ymmärtäen, että joukkoliikenteen esteettömyyttä arvioitaessa on kiinnitettävä huomioita koko matkustusprosessiin: aikataulujen saavutettavuudesta, pysäkillä pääsemiseen, pysäkillä liikkumiseen, maksun suorittamiseen, liikennevälineeseen nousuun ja alastuloon sekä siinä liikkumiseen ja määränpäähen pääsemiseen. Valitettavan usein on kuitenkin edelleen nähtävissä, että joukkoliikennesuunnittelijoiden käsitys esteettömyydestä on suppea eikä vastaa eritavoin vammaisten henkilöiden liikkumisen ja joukkoliikennevälineiden käytön edellytyksiin. Siksi kannatamme Vammaisfoorumin muutosesitystä yksityiskohtaisiin perusteluihin (s. 48, kpl 4).

Myös muut Vammaisfoorumin ko. pykälää koskevat huomiot ovat tärkeitä ja Autismi- ja Aspergerliitto yhtyy niihin kokonaisuudessaan.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Autismi- ja Aspegerliitto yhtyy ko. pykälän osalta Vammaisfoorumin lausuntoon

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- -

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- On erittäin hyvä, että muutoksenhakuoikeus (21 §:n perustelut) ulotetaan myös henkilökohtaisen avun, asumista tukevien palvelujen, päiväaikaisen toiminnan sekä liikkumista tukevien palveluiden toteuttamistapaan ja, että harkinnanvaraisiin palveluihin esitetään valituslupamenettelyllä muutoksenhakuoikeutta korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- 24 § Vammaisten tuet ja palvelut, joita he välttämättä tarvitsevat suoriutuakseen tavanomaisesta elämästä eivät saa olla maksullisia, koska he tarvitsevat niitä joko koko elämänsä tai jatkuvasti lopun ikänsä.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- Lain toimeenpano edellyttää selkeää soveltamisohjetta sekä toimeenpanoa tukevaa, riittävää koulutusta lakia soveltaville työntekijöille sekä näiden esimiehille ennen lain voimaantuloa ja myös sen jälkeen. Sosiaalihuoltolain voimaan tulosta on yli kaksi vuotta, mutta siitä huolimatta sen soveltamisessa on edelleen suuria eroavuuksia eri alueiden välillä. Tästä on otettava opiksi vammaislain toimeenpanossa.